

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 400/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť R. C., M., ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 209/2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. C. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 24. augusta 2011 doručené podanie R. C., M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 209/2003.

Predmetom napadnutého konania bolo rozhodovanie o návrhu na neúčinnosť právneho úkonu a na peňažnú náhradu na základe žaloby sťažovateľa z 24. októbra 2003, konanie bolo na okresnom súde vedené pod sp. zn. 9 C 209/2003.

Okresný súd po prvý raz rozhodol vo veci rozsudkom zo 14. novembra 2005 tak, že návrh sťažovateľa v celom rozsahu zamietol; rozsudok bol sťažovateľovi doručený 29. novembra 2005. Proti rozsudku okresného súdu sa sťažovateľ odvolal, pričom Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) predmetný rozsudok zrušil uznesením sp. zn. 6 Co 597/2005 z 13. decembra 2006 a okresnému súdu vrátil vec na ďalšie konanie.

V ďalšom priebehu konania sťažovateľ upravil svoj pôvodný návrh a okresný súd pripustil uznesením z 28. mája 2007 zmenu návrhu na začatie konania podľa upraveného petitu.

Okresný súd po druhý raz rozhodol vo veci rozsudkom z 30. marca 2009, ktorým návrhu sťažovateľa v časti návrhu na vyslovenie neúčinnosti právneho úkonu vyhovel a vo zvyšku ho zamietol. Proti rozsudku okresného súdu sa sťažovateľ odvolal v rozsahu, v ktorom bol jeho návrh prvostupňovým súdom zamietnutý. Krajský súd rozhodol o odvolaní vo veci rozsudkom sp. zn. 9 Co 201/2009 z 22. októbra 2009 tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a vo výroku, ktorým súd vyslovil neúčinnosť právneho úkonu, rozsudok okresného súdu potvrdil.

Okresný súd po treťi raz rozhodol vo veci rozsudkom z 8. júla 2010, ktorým návrhu sťažovateľa na určenie peňažnej náhrady vyhovel a odporcom v 1. a 2. rade uložil povinnosť nahradiť sťažovateľovi trovy konania. Proti rozsudku okresného súdu sa odvolali odporcovia. Krajský súd o odvolaní rozhodol tak, že rozsudkom sp. zn. 9 Co 19/2011 zo 7. apríla 2011 potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu.

Ústavný súd zistil, že napadnutý rozsudok č. k. 9 C 209/03-371 z 8. júla 2010 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 9 Co 19/2011 zo 7. apríla 2011 nadobudol právoplatnosť 24. júna 2011.

Sťažovateľ namieta, že okresný súd vo veci právoplatne rozhodol až po siedmich rokoch a ôsmich mesiacoch od podania návrhu na tento súd, a namieta, že vo veci došlo k zbytočným priet'ahom v konaní okresného súdu. Uvádza aj to, že vo veci sa nepokúšal o nápravu podaním sťažnosti predsedovi okresného súdu „*vzhľadom na svoje obavy o výsledok sporu, pretože sudca prvostupňového súdu svojím postupom a prejavmi dával najavo, že nemieni vyhovieť návrhu navrhovateľa a svoje prvé zamietavé rozhodnutie vo veci ani riadne neodôvodnil*“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Okresný súd Martin v konaní vedenom pod spisovou značkou 9 C/209/2003 porušil právo R. C., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov zaručené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v článku 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie veci v primeranej lehote upravené v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin vedenom v konaní 9 C/209/2003 porušené bolo.

2. R. C. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 10 000 EUR, ktoré je Okresný súd Martin povinný mu vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedeného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu základného práva nečinnosťou tohto orgánu nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu

a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušovanie označeného práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. marca 2009).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v sťažnosti namieta postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 209/2003, v ktorom podľa neho okresný súd porušil jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Zo samotnej sťažnosti sťažovateľa, ako aj zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 209/2003-371 z 8. júla 2010 podali odporcovia odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 9 Co 19/2011 zo 7. apríla 2011. Označený rozsudok okresného súdu v spojení s označeným rozsudkom krajského súdu nadobudli právoplatnosť 24. júna 2011.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní sťažnosťou, ktorá bola ústavnému súdu doručená 24. augusta 2011, t. j. v čase, keď okresný súd už vo veci nekonal a jeho rozsudok v spojení s rozsudkom krajského súdu už nadobudol právoplatnosť, a teda k porušovaniu označeného základného práva v súlade so stabilizovanou judikatúrou ústavného súdu už nemohlo dochádzať. Ústavný súd preto sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd nad rámec odôvodnenia k veci uvádza, že vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní sa už ďalšími návrhmi uvedenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. septembra 2011